

PÉNZÜGYI SZEMLE

Fókusz – Integritás

Pulay Gyula: A korrupció megelőzése a szervezeti integritás megerősítése által

Pallai Katalin–Kis Norbert: A teljesség felé. Integritásképzés- és kutatás a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen

Szalmári János–Kakatics Lili–Szabó Zoltán Gyula: A 2011–2013. évi integritás-felmérések céljai, módszertana és eredményei

Tanulmányok

Kiss Gábor Dávid–Schusster Tamás: Miben különböznek a devizaalapú hitelek devizái?

Amir Saadaoui–Younes Boujelbene: Likviditási és hitelkockázat a feltörekvő pénzpiacokon

Luksander Alexandra–Béres Dániel–Huzdik Katalin–Németh Erzsébet: A felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi kultúráját befolyásoló tényezők vizsgálata

Czékus Ábel: Az államcsődtől a késleltetett korrekcióig, argentin pénzügy-politikai tapasztalatok

Disputa

Botos Katalin: Financializáció, avagy a globalizmus menedzsmentfilozófiája

2014|2

Tartalom

FŐKUSZ

INTEGRITÁS

151	PULAY GYULA: A korrupció megelőzése a szervezeti integritás megerősítése által
167	PALLAI KATALIN – KIS NORBERT: A teljesség felé. Integritásképzés- és kutatás a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen
181	SZATMÁRI JÁNOS – KAKATICS LILI – SZABÓ ZOLTÁN GYULA: A 2011–2013. évi integritástelemzések céljai, módszertana és eredményei

TANULMÁNYOK

204	KISS GÁBOR DÁVID – SCHUSZTER TAMÁS: Miben különböznek a devizaalapú hitelek devizái?
224	AMIR SAADAOUI – YOUNES BOUYELBENE: Likviditási és hitekkockázat a feltörekvő pénzpiacokon
237	LUKSANDER ALEXANDRA – BÉRES DÁNIEL – HUZDIK KATALIN – NÉMETH ERZSÉBET: A felsőoktatásban tanuló fiatalok pénzügyi kultúráját befolyásoló tényezők vizsgálata
259	CZÉKUS ÁBEL: Az államcsődötől a késleltetett korrekcióig, argentin pénzügy-politikai tapasztalatok

DISPUTA

275	BOTOS KATALIN: Financialisizáció, avagy a globalizmus menedzsmentfilozófiája
-----	--

SZAKIRODALMI SZEMLE

KÖNYVEKRŐL

289	BOD PÉTER ÁKOS: Nem szokványos gazdaságpolitikák (Botos Katalin)
-----	---

293	SZERZŐI ÚTMUTATÓ
-----	------------------

-
- — NÉMETH ERZSÉBET
Dr. habil, elnöki megbízott,
Állami Számvevőszék

 - — PALLAI KATAIN
PhD, Nemzeti Köszolgálati Egyetem,
Integritás Tudásközpont,
az integritástréningek szakmai vezetője

 - — PULAY GYULA
PhD, egyetemi docens,
Károli Gáspár Református Egyetem,
felügyeleti vezető, Állami Számvevőszék

 - — SCHUSZTER TAMÁS
egyetemi hallgató,
Szegedi Tudományegyetem, GTK

 - — SZABÓ ZOLTÁN GYULA
számvevő asszisztens,
Állami Számvevőszék

 - — SZATMÁRI JÁNOS
számvevő tanácsos, projektvezető,
Állami Számvevőszék

 - — YOUNES BOUJELBENE
professzor,
Gazdaság- és Gazdálkodástudományi Kar, Sfax, Tunézia

Kiss Gábor Dávid – Schusztér Tamás

Miben különböznek a devizaalapú hitelek devizái?

ÖSSZEFOGLALÓ: A banki szolvenciát a devizaalapú hitelezés – a hitel alapjául szolgáló deviza árfolyamának ingadozásán keresztül – befolyásolja. Munkánk során megvizsgáltuk, hogy ez az ingadozás mennyiben volt extrém, továbbá a devizák korreláltsága mennyiben bizonyult stabilnak a forint és a cseh korona esetében az euróval, a svájci frankkal és a jennel szemben. A devizák árazásában fellépő anomáliákat a válság előtti időszakhoz hasonlítottuk oly módon, hogy az öt éve húzódó krízist három időszakra bontottuk az érintett vezető jegybankok főbb, devizapiacot érintő intézkedései alapján. A vizsgálat eredményeképpen megállapíthattuk, hogy a fél évtizede létező, kezdetben átmenetinek szánt devizacsere-megállapodások fejlődése és elterjedése nyomán az egyébként lebegő devizaárfolyamok extrém kilengései lecsökkentek, ami azonban az európai devizák historikusan szoros együttmozgásának átmeneti leépülésével társult. Intézményfejlődés szempontjából mindez a válságkezelés jegybanki együttműködésén alapuló modelljének jelentőségét hangsúlyozza, illetve feltételezi a monetáris politika felügyeleti és szabályozói jogosítványait.¹

KULCSSZAVAK: divergencia, Kelet-Közép-Európa, devizapiac, extrém elmozdulás

JEL-kód: G15, G01, C32, E44, E58

A monetáris politika elsődleges célja reflektál a gazdasági környezet változásaira, mint ahogyan az történt 1979 és 1982 között a korábbi évtized inflációját letörő pragmatikus monetarizmus vagy a kilencvenes években elterjedő árstabilitás kapcsán. Utóbbit természetesen kiegészíthetik másodlagos célok (például a Taylor-szabály növekedési és foglalkoztatási céljai), vagy akár fordulhat mindez viszályára, mint a japán kvantitatív és kvalitatív bővítés esetén, ahol a deflációt kívánják árstabilitással felváltani. A devizaárfolyam, mint cél lekerült a napirendről a világban Bretton Woods és a kilencvenes évek feltörekvő piaci válságai óta – az euró bevezetését fontolgató tagállamokra (mint ESCB-tagokra) is érvényes az árstabilitás igénye. A pénzügyi stabilitás, nem elsődleges célként folyamatosan megjelenik a jogszabályokban, miközben Benati et al. (2011)

is megjegyzi, hogy egyértelmű szükségessége mellett nehezen ültethető át a gyakorlatba. Napjainkban e probléma operacionalizálására két megközelítés létezik: egyfelől intézményi vonalon – a felügyeleti kompetenciák átruházása a jegybankra (MNB, 2013; Borio, 2014), illetve delegálása közösségi szintre (Szegei, 2012) – másfelől az eszköztár bővítésében ölt testet, ami a hozamgörbe széles körű menedzselését eredményezte – nem csupán saját devizában.

A jegybanki jogkörök átalakulását emellett a monetáris eszköztár kiszélesedése jellemezte az elmúlt öt évben: az ECB által alkalmazott hosszú lejáratú vagy értékpapír-fedezett hitelprogramokhoz képest a Bank of Japan (BoJ) által megvalósított eszközvásárlási programok sokkal agresszívebbek, a vállalati értékpapírok (kötvények, váltók) mellett kiterjednek az ingatlanfejlesztők által kibocsátott értékpapírokra és a tőzsdén kereskedett befektetési

Levelezési e-cím: kiss.gabor.david@eco.u-szeged.hu